

KÄSKKIRI

26.01.2017 nr 18

Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel

Põllumajandusministri 8. juuli 2005. a määruse nr 79 „Nõuded zoonooside seire korraldamise kohta“ ja põllumajandusministri 13. juuni 2007. a määruse nr 91 „Veterinaar- ja Toiduameti põhimäärus“ paragrahvi 8 lõike 2 alusel:

1. Kinnitan:
 - 1.1 Proovivõtjuhendi sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel (lisatud);
 - 1.2 Kaaskirja vormi koos lisalehega nende proovide laborisse saatmiseks (lisatud).
2. Tunnistan kehtetuks Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori 02. veebruari 2016. a käskkirja nr 19 „Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori 16. jaanuari 2015. a käskkirja nr 12 „Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel“ muutmine“.
3. Tunnistan kehtetuks Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori 16. jaanuari 2015. a käskkirja nr 12 „Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel“.
4. Käskkirja täitmise eest vastutab Veterinaar- ja Toiduameti kohaliku asutuse juht.

/allkirjastatud digitaalselt/

Olev Kalda

Peadirektori asetäitja

Teadmiseks: 1) Maaeluministeerium
2) Veterinaar keskused
3) Veterinaar- ja Toidulaboratoorium

Juhend proovide võtmiseks sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadelt

1. Sissejuhatus

Juhend on koostatud Euroopa Komisjoni 09. oktoobri 2014 a rakendusotsuse nr 2014/709, loomatervishoiualaste tõrjemeetmete kohta seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides ja tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus 2014/178/EL ja põllumajandusministri 23. novembri 2004 määruses nr 179 „Sigade klassikalise katku ja sigade aafrika katku tõrje eeskiri“ sätestatud tingimustele vastavate proovide võtmiseks ja saatmiseks laboruuringutele.

2. Mõisted

Metssiga – siga, keda ei ole peetud või aretatud ettevõttes.

3. Proovide võtmine

Proovid võetakse kõikidelt metssigadelt, kelle suhtes on kahtlus sigade Aafrika katku esinemisele. Lisaks võetakse proovid ka kõikidelt nendelt metssigadelt, kes on kütitud nn I tsooni jäävalt ehk teisisõnu nakkuse leviku kahtlusega hõlmatud territooriumil (edaspidi puhvertsoon) ja see kütitud uluk või temalt pärinev liha soovitakse üle anda väljaspool puhvertsooni asuvale lihakäitlemisettevõttele.

II tsoonis ehk territooriumil, kus haigus on eelnevalt metssigadel diagnoositud, võetakse proovid kõikidel surnuna leitud või kütitud metssigadel.

III tsoonis ehk territooriumil, kus haigus on eelnevalt diagnoositud kodusigadel, võetakse proovid kõikidel surnuna leitud või kütitud metssigadel.

Kui korraga leitakse samal ajal samast kohast rohkem kui 3 surnud metssiga, võetakse proovid ainult kolmelt metssealt.

Proovid võtab üldjuhul VTA kohaliku asutuse järelevalveametnik või volitatud veterinaararst, vajadusel võib seda korraldada koostöös jahipidamise õigust omavate isikutega.

Proovide võtmine kütitud metssigadelt:

- Laboratoorseks uuringuks võetakse vereproov- punase korgiga seerumkatsutisse (ilma lisanditeta). Verd peaks olema vähemalt poole katsuti ulatuses.

Proovide võtmine surnult leitud metssigade korjusest:

- Laboratoorseks uuringuks võetakse organmaterjal- tonsillid, lümfisõlmed, vähemalt 1/3 põrna, neer. Juhtudel, kui korjus on lagunenu või organid puuduvad, siis võetakse laboratoorseks uuringuks reieluu.

Proovide võtmine teostatakse võimalikult puhtalt, vältida tuleb igasugust keskkonna, proovitaara või transpordivahendite kontaminatsiooni.

4. Proovide hoidmine, pakkimine ja laborisse saatmine

Vereproovid toimetatakse laborisse võimalikult kiiresti, ideaaljuhul 4-6 tunni jooksul (kuid mitte hiljem kui 24 h peale proovi võtmist). Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse vereproove +4...+6 °C juures. Vereproove mitte külmutada!

Organproovid toimetatakse laborisse 4-6 tunni jooksul (kuid mitte hiljem kui 24 h peale proovi võtmist). Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse organproove +4...+6 °C juures või külmutatakse -20 °C juures.

Proovid pakitakse lekkekindlalt. Eriti oluline on, et väline pakkematerjal on saastumata ning puhas. Kasutada kindlasti mitut kilekotti. Samuti võib kasutada kaanega purke.

Proovid pakitakse veterinaarkeskuste poolt transportkastidesse selliselt, et ei toimuks otsest kokkupuudet muude samas pakendis olevate proovidega (pakkimine täiendavasse puhtasse kilekotti, eriti soovitatav, kui kõigi loomade proovid eraldi). Täiendav pakkimine aitab vältida termokastide saastumise ning seeläbi võimaliku viiruse leviku.

Proovid saadetakse otse VTLi Tartu laboratooriumisse (Kreutzwaldi 30, Tartu), VTL piirkondlikud laboratooriumid neid proove ei vahenda.

5. Kaaskirja täitmine

Koos proovidega esitatakse laborile kaaskiri, mille täidab proovivõtja. Kuni teistsuguste juhiste saamiseni märgitakse uuringu eesmärgiks RLTP, mis tähendab, et uuring teostatakse riigieelarveliste vahendite arvelt. Tellitavad uuringud märgitakse vastavalt RLTP rakendusmeetmetes kirjeldatule.

Kõikide lahtrite täitmine on kohustuslik ja eelduseks proovivõtu tasu saamiseks!

Kütitud metssea puhul tuleb teha kaaskirjale märge selle kohta, et vastus tuleb saata ka jahimehele e- posti teel.

Ühe jahi ajal samas kohas kütitud või korruga surnuna leitud metssigade proovid võib laborisse saata ühe kaaskirjaga. Sellisel juhul täidetakse kaaskirja lisaleht. Proovid peavad olema identifitseeritavad ja seostatavad kaaskirjal oleva tähistusega. Oluline on, et iga looma kohta on täidetud kaaskirjaga nõutud episotoloogilised andmed.

Uluki esmakontrollimisel omistatud identifitseerimisnumber lisatakse juhul kui see erineb küttemisloa numbrist.

6. Nõuded kütitud metssigade säilitamisele ja nende saatedokumentatsioonile nende viimisel väljaspool puhvertsooni asuvasse lihakäitlemisettevõttesse

Kõik piirangutsoonides kütitud metssead tuleb enne lihatööstusesse saatmist uurida sigade Aafrika katkule. Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi (VTL) uurimistulemuse vastuse saamiseni tuleb kütitud metssiga hoida kaitstuna saastumise eest. Selleks tuleb kütitud

metssiga hoida ruumis, kus on tagatud tema hoidmine rippasendis ja ruumi temperatuur peab olema vahemikus 0 - 7 C.

Kaaskiri nr sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel

Andmed looma leidja/jahimehe kohta		Andmed proovivõtja kohta	
Nimi:		Nimi	
Eesnimi:		[] jahimees [] JVA [] volitatud veterst	
Aadress:		Aadress:	
Telefon:		Telefon:	
E-post:		E-post:	
Jahiselts:			
Üldandmed proovide kohta			
Proovid võetud loomalt: kokku proovi			
Proovivõtu aeg:			
Küttimise/ leidmise koht	Maakond:		
	Vald:		
	Asula:		
	Koordinaadid:	X:	Y:
Märkused:			
Samal alal veel surnuna leitud metssigu: : [] ei [] jah Mitu:			
Proovi nr		Andmed metssea kohta	
Küttimisloa nr:		Kütitud loomale tema esmakontrollimisel omistatud identifitseerimisnumber:	
Hinnanguline vanus:	[] < 1 a [] < 2a [] > 2a	Sugu:	[] emis [] kult [] teadmata
[] kütitud	Küttimise kuupäev:	[] lõpnud [] hukatud [] autoavarii	Kuupäev:
Täiendavad epidemioloogilised andmed			
Kütitud metsseal esinesid haigusele viitavad kliinilised tunnused: [] ei [] jah			
Kütitud metsseal avastati siseelundite kontrollimisel kõrvalekaldeid: [] ei [] jah			
Kui jah, siis millised:			
Korjuse olukord: [] värske [] roiskunud [] kõdunenud			
Laborisse saadetud uurimismaterjal			
[] veri [] organid [] toruluu			
Andmed tellitavate uuringute kohta			
Uurimise eesmärk: [] RLTP [] dgnRLTP [] muu eesmärk			
Proov on saadetud uurimiseks: [] PCR meetodil [] ELISA meetodil			
Täiendavad uuringud: [] sigade klassikaline katk			
Vastus saata : [] maakonna veterinaar keskusele			
[] volitatud veterinaararstile			
[] jahimehele e-posti teel			
Andmed proovide vastuvõtu kohta laboris			
Proovide vastuvõtu aeg laboris:		Vastuvõtja nimi, allkiri:	
Proovi reg nr:			

Lisaleht nr sigade Aafrika katku uurimiseks kaaskirjale nr

Proovi nr		Andmed metssea kohta	
Küttimisloa nr:		Kütitud loomale tema esmakontrollimisel omistatud identifitseerimisnumber:	
Hinnanguline vanus:	☐ < 1 a ☐ < 2a ☐ > 2a	Sugu:	☐ emis ☐ kult ☐ teadmata
☐ kütitud	Küttimise kuupäev:	☐ lõpnud ☐ hukatud ☐ autoavarii	Kuupäev:
Täiendavad epidemioloogilised andmed			
Kütitud metsseal esinesid haigusele viitavad kliinilised tunnused:		☐ ei	☐ jah
Kütitud metsseal avastati siseelundite kontrollimisel kõrvalekaldeid:		☐ ei	☐ jah
Kui jah, siis millised:			
Korjuse olukord:	☐ värske	☐ roiskunud	☐ kõdunenud
Laborisse saadetud uurimismaterjal			
☐ veri	☐ organid	☐ toruluu	

Proovi nr		Andmed metssea kohta	
Küttimisloa nr:		Kütitud loomale tema esmakontrollimisel omistatud identifitseerimisnumber:	
Hinnanguline vanus:	☐ < 1 a ☐ < 2a ☐ > 2a	Sugu:	☐ emis ☐ kult ☐ teadmata
☐ kütitud	Küttimise kuupäev:	☐ lõpnud ☐ hukatud ☐ autoavarii	Kuupäev:
Täiendavad epidemioloogilised andmed			
Kütitud metsseal esinesid haigusele viitavad kliinilised tunnused:		☐ ei	☐ jah
Kütitud metsseal avastati siseelundite kontrollimisel kõrvalekaldeid:		☐ ei	☐ jah
Kui jah, siis millised:			
Korjuse olukord:	☐ värske	☐ roiskunud	☐ kõdunenud
Laborisse saadetud uurimismaterjal			
☐ veri	☐ organid	☐ toruluu	

Proovi nr		Andmed metssea kohta	
Küttimisloa nr:		Kütitud loomale tema esmakontrollimisel omistatud identifitseerimisnumber:	
Hinnanguline vanus:	☐ < 1 a ☐ < 2a ☐ > 2a	Sugu:	☐ emis ☐ kult ☐ teadmata
☐ kütitud	Küttimise kuupäev:	☐ lõpnud ☐ hukatud ☐ autoavarii	Kuupäev:
Täiendavad epidemioloogilised andmed			
Kütitud metsseal esinesid haigusele viitavad kliinilised tunnused:		☐ ei	☐ jah
Kütitud metsseal avastati siseelundite kontrollimisel kõrvalekaldeid:		☐ ei	☐ jah
Kui jah, siis millised:			
Korjuse olukord:	☐ värske	☐ roiskunud	☐ kõdunenud
Laborisse saadetud uurimismaterjal			
☐ veri	☐ organid	☐ toruluu	